Международно Висше Бизнес Училище
International Business School
SCIENTIA EST LUX

СТРАТЕГИЯ 2030

ЗА РАЗВИТИЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 3.9. ТУРИЗЪМ В МЕЖДУНАРОДНО ВИСШЕ БИЗНЕС УЧИЛИЩЕ

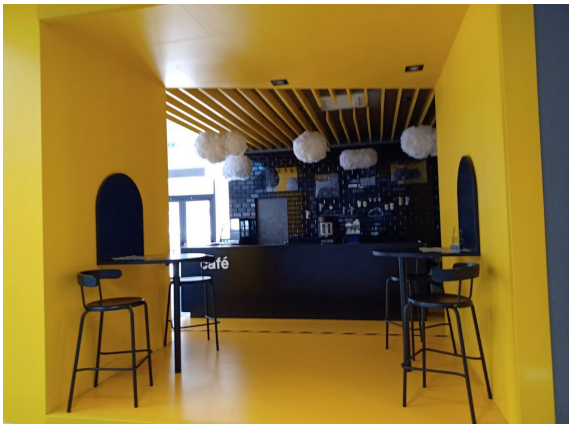

Настоящата стратегия представя визията, приоритетите и основните цели за развитието на професионално направление 3.9. Туризъм в Международното висше бизнес училище (МВБУ) с хоризонт 2030 г. в съответствие с неговата основна мисия. Стратегията е съобразена с важни констатации и постановки от различни европейски и национални стратегически документи като:

- Стратегия „Европа 2030“;
- Стратегия за развитие на висшето образование в Република България за периода 2021-2030 г.;
- Национална стратегия за развитие на научните изследвания в РБ за периода 2017-2030 г.;
- Национална карта на висшето образование на РБ;
- Национална стратегия за учене през целия живот и др.

Тя отразява актуални предизвикателства, произтичащи от външната среда, както и нуждите от усъвършенстване на ключови елементи и процеси от вътрешното функциониране на институционалната система.

Сред тях основни са: управлението на висшето училище; поддържане и повишаване на качеството на предлаганото образование; разширяване портфолиото от образователни програми и услуги; развитие на научноизследователската и иновационната дейност; подобряване и разширяване на механизмите за набиране на студенти; продължаване дигитализацията на учебния процес и административните услуги; обогатяване на професионалната подготовка и кариерното развитие на преподавателите; ускоряване на интернационализацията, както и сътрудничеството с бизнеса; стимулиране на студентското предприемачество и подпомагане на кариерното ориентиране на студентите и др.

Разбирането и възпитаването на ценностите на устойчивия туризъм в процеса на обучение е наша морална отговорност към опазване на природата, околната среда и намаляване вредните влияния върху климата.

Стратегията за развитие на професионално направление 3.9 Туризъм в Международно Висше Бизнес Училище се подчинява на основните положения в Стратегията за цялостното развитие на МВБУ, а именно:

Мисията на Международното висше бизнес училище е чрез осигуряване и поддържане на високо качество на преподаването и научноизследователската дейност, в свят на динамични икономически, технологични и социални промени, да създава личности с творческо и самостоятелно критично мислене, способни да се развиват на национално, европейско и глобално равнище. В тази връзка е определена и мисията на ПН 3.9. Туризъм **– да подготвя професионалисти, способни да заемат лидерски позиции в съвременния национален и международен туризъм.**

Чрез подходящо съчетание на модерно обучение, актуални научни изследвания и висока социална отговорност в бизнес училището се изграждат самостоятелни личности, които притежават критично мислене, творческо въображение и гъвкави умения да прилагат усвоените знанията и компетенции за успешното осъществяване на своите идеи, инициативи и цели. По този начин МВБУ е призвано да допринася за развитието и обогатяването на националния човешки капитал, стопанство и благосъстояние в най-различни сфери на живота, икономиката и науката, включително и туризма.

Визията за развитието на МВБУ до 2030 г. е да изгради разпознаваема марка за стойностно образование, способно качествено да променя живота на нашите студенти, възпитаници и преподаватели. Това ще бъде постигнато чрез превръщането му в най-иновативното и авторитетно висше бизнес училище в България включително за подготовка на специалисти за сектора на туризма, с място сред водещите образователни институции в Източна Европа и отличаващо се със солидна европейска интегрираност, висока международна разпознаваемост и престиж.

Като поставя в центъра на дейността си интересите и развитието на своите студенти и докторанти чрез осигуряването на високотехнологична образователна среда, комфортни социални условия и постоянна подкрепа, висшето училище се стреми да стане още по-

привлекателно за талантливи млади хора от страната и чужбина, които желаят да развиват своя потенциал и предприемчивост.

Със своята инициативност и разнообразна дейност МВБУ успява да продължи да бъде търсен и предпочитан партньор от страна на образователни и научни институции, частни и публични организации, от професионални асоциации и сдружения за изпълнението на съвместни проекти, организирането на научни форуми и реализирането на други форми на сътрудничество.

МВБУ ще продължи да изпълнява дейностите си в съответствие с най-високите приложими стандарти за качество и съобразно актуалните национални и европейски политики, стратегии и предизвикателства.

В този контекст **визията** на ПН 3.9. Туризъм в МВБУ е да запази позициите си на водещ иновативен, престижен и конкурентен център за обучение и консултантска дейност в сферата на туризма, като развива и поддържа учебно-преподавателския и научно-изследователския капацитет на направлението за предлагане на качествена образователна услуга в ПН 3.9 Туризъм, търсена в България и в чужбина и с висок авторитет сред туристическия бизнес. За целта МВБУ поддържа мрежа от национални и международни партньорства с представители на други образователни институции, публични власти и туристическия бизнес.

Главната **стратегическа цел** на ПН 3.9. Туризъм в МВБУ е **разширяване и поддържане на значението и ролята на направлението за подготовка на висококвалифицирани кадри в областта на туризма както в рамките на МВБУ, така и в национален план, да утвърди неговата позиция като водещ научно-изследователски център и като надежден и търсен партньор за провеждане на съвместни научно-приложни инициативи и проекти в областта на туризма.**

Тази цел може да бъде постигната чрез изпълнението на различни дейности, свързани с насочване към следните стратегически подцели:

1. **Въвеждане** на устойчив механизъм за осъвременяване на съществуващите и създаване на нови учебни планове и програми, които да отразяват по-адекватно реалните потребности на пазара на труда в туризма и да подготвят по-пълноценно завършилите за подходяща професионална реализация и личностно развитие.

2. **Усъвършенстване** на формите и методите на обучение в ПН 3.9. Туризъм чрез обогатяване на учебната, методическата и технологичната образователна среда.

3. **Подобряване** на организацията и ефективността на образователния процес в направлението чрез повишаване ефективността на системата за поддържане на качеството на обучението, академичния състав и научните изследвания.

4. **Засилване** интернационализацията на направлението и включването му в международни образователни, научни и професионални мрежи.

5. **Създаване** на условия за повишаване на научната, езиковата и педагогическата квалификация на академичния състав и подкрепа развитието на младите преподаватели.

6. **Активизиране** на научната дейност чрез увеличаване на публикационната активност за постигане на по-висока международна разпознаваемост на направлението.

7. **Подобряване** на професионалната подготовка на студентите чрез изграждане на ефективна връзка с бизнеса и пазара на труда в сферата на туризма.

8. **Подобряване** на акредитационния статус на ПН 3.9.Туризъм в МВБУ.

Постигането на главната стратегическа цел ще се реализира при спазването на следните принципи:

- **Управление на качеството** на учебната, научно–изследователска и административната дейност чрез прилагане на политиката по качеството на МВБУ и спазване на вътрешно-университетските административни правила и процедури. Прилагане на модерни образователни форми, методи и технологии, съобразени с международните образователни стандарти, осигуряване на надеждни и леснодостъпни ресурси за обучение и подпомагане на студентите
- Висока степен на **ангажираност** от страна на всички представители на администрацията и на научно-преподавателския състав към постигане на нови важни резултати в цялостната сфера на научното направление.
- **Приемственост** чрез подпомагане и насърчаване на кариерното развитие и израстване на по-младите членове на академичния състав на направлението, делегиране на права и задължения, разпределяне на отговорностите, свързани с различни аспекти от дейността му.
- **Адаптивност и иновативност** чрез регулярно актуализиране на учебните планове и програми, съобразно тенденциите и промените на туристическия пазар и пазара на

труда, резултатите от научните изследвания, въвеждане на нови форми на преподаване, използване на компютърните и информационните технологии в учебния процес и научните изследвания.

- **Активност в използване на експертния капацитет** на академичния състав на катедрата чрез включване в университетски, национални и международни проекти – научни и практико-приложни, участие в научни форуми, обществени дискусии и др.
- **Взаимодействие с публичния сектор и туристическия бизнес** в България чрез формални и неформални договорености и ангажименти с публичната администрация на различни равнища, с туристически организации и отделни фирми, с възпитаници на МВБУ, ПН 3.9. Туризъм.
- **Развитие на международни партньорства и работа в мрежи** чрез членство в международни организации и мрежи за съвместно осъществяване на проекти, обмяна на опит и добри практики в учебната и научната дейност.

Основните приоритети при изпълнението на стратегията са:

- **Повишаване на конкурентоспособността** на МВБУ в условията на демографските тенденции в страната, динамиката на пазара на труда и засилващата се конкуренция между висшите училища чрез предлагане на висококачествени образователни услуги и научни резултати, ориентирани към нуждите на студентите, обществото и потребителите на кадри.
- **Засилване на публичното присъствие** на НП 3.9. Туризъм в МВБУ и на международното сътрудничество в изследователската и образователната дейност.
- **Подобряване и разширяване** на обхвата на кандидатстудентската кампания чрез активна рекламно-информационна кампания сред организации с акцент върху възможностите за учене през целия живот: работодатели, собственици на малък и среден бизнес, работещи в туризма и развлекателния бизнес, бюра по труда и агенции за човешки ресурси; активизиране на участието на МВБУ във виртуалното пространство; подобряване на уебсайта на МВБУ, гарантиране на неговата поддръжка и др.
- **Повишаване** качеството на предлаганите образователни програми и услуги чрез периодично осъвременяване на съдържанието, методите и формите на обучението;

- **Ускоряване** на модернизацията и дигитализирането на образователните подходи, методи и практики;
- **Предлагане** на образование, подпомагащо личностното развитие и професионалната реализация на студентите;
- **Развитие** на приложни научни изследвания, иновации и предприемачески умения на студентите и преподавателите, и превръщане на научните изследвания и иновациите в интегрална част от процеса на обучение;
- **Ускорена** интернационализация и пълноценно интегриране в европейските образователни и изследователски мрежи. Изравняване с международните стандарти в образованието и научните изследвания в областта на туризма;
- **Привличане** на качествени, мотивирани, млади преподаватели за обновяване и развитие на академичния състав.
- **Активизиране** на научноизследователската и публикационната дейност на академичния и преподавателския състав, както и усъвършенстване на системата за мотивация и академично израстване.;
- **Подобряване** на акредитационния статус на програмите за обучение и акредитиране на нови програми в сферата на туризма;
- **Привличане** на средства за стимулиране на научно-изследователската дейности чрез участие в международни програми и изпълнението на проекти съвместно с бизнеса;
- **Развитие** на партньорски отношения с образователни и научни организации от България и чужбина, включително и предлагане на съвместни програми за обучение.

АКТУАЛНИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА, ПРОИЗТИЧАЩИ ОТ ВЪНШНАТА СРЕДА

Сред глобалните предизвикателства, които имат пряко или косвено въздействие върху системата са: ускоряваща се и трудно предвидима динамика на пазара на труда като цяло и по-специално в туризма, навлизането на AI в образованието и в туристическото обслужване, възникване на нови професии и изчезване на съществуващи; повишаване ролята на науката и иновациите за развитие на конкурентна икономика и за решаване на

значими обществени проблеми; ускорено развитие на дигиталните технологии; разширяваща се дигитализация в образованието, които допълват или са алтернатива на класическото образование; интензифициране на глобалното предлагане на образователни услуги; промяна в ролята, целите и функциите на висшето образование; липса на разпознаваемост на стойността на предлаганото образование заради остарели и необвързани с потребностите на пазара на труда учебни планове и програми; преобладаваща теоретична подготовка, без достатъчно възможности за усвояване на практически умения; липса на съответствие с потребностите на дигиталното поколение и с компетентностите, необходими за успешна реализация в условията на технологична революция; недостатъчно развитие на научните изследвания като неразделна част от процеса на образование; намаляване броя на кандидатстващите, дължащо се на демографската криза, емиграцията и избора на висше училище в чужбина; силно хетерогенен състав на приетите студенти поради различното ниво на подготовката им и мотивацията им за учене; съвместяването на учене с работа – дуално образование; ниска мотивация на студентите да получават стандартни знания по класически начин в академична зала без възможности за персонализация на съдържанието; ниско предлагане на възможности за бърза преквалификация и на практически ориентирани краткосрочни курсове, които осигуряват бърз достъп до пазара на труда в туризма; трудности в подбора, развитието и мотивирането на преподавателите; слаба интернационализация; усложнения и препятствия, предизвикани от Covid-19 пандемията и др.

НАЛЕЖАЩИ ОБЩИ ПОТРЕБНОСТИ

Необходимост от: приспособяване към нарастващите и все по-разнообразни изисквания на пазара на труда в туризма за висококвалифицирана работна сила; създаване на постоянен ефективен механизъм за своевременни промени в учебните планове и програми с оглед динамичния пазар на труда в туризма и общественото развитие на туристическите потребности; привличане на специалисти от практиката за съвместно

разработване и реализиране на учебни планове и програми с представители на бизнеса; фокусиране на образователния процес върху придобиването на конкретни умения и компетентности (включително аналитични, дигитални и социални); въвеждане на междудисциплинарни знания и интердисциплинарна подготовка; преподаване и практикуване на умения за иновационна и предприемаческа дейност и формиране на предприемачески дух; развиване на научни направления с голям иновационен потенциал, култивиране на предприемаческа образователна и бизнес среда; активизиране на научната и научно-приложната дейност (особено с проектната дейност – включително и с фирмено финансиране); култивиране на предприемаческа образователна и бизнес среда, която подкрепя стартиращи и разрастващи се бизнес идеи; разработване на механизми за стимулиране кариерното израстване на преподавателите, както и модели за диференцирано заплащане на техния труд според резултатите от работата им (качество на преподаване, научно-изследователска работа, принос към развитие и утвърждаване на бизнес училището); актуализиране и обогатяване на учебни планове и учебно съдържание на дисциплини с нови постижения на знанието, съвременни бизнес практики и съгласно изискванията на пазара на труда; включване на партньори от туристическата индустрията в разработването на учебни планове, учебни програми, обучението на студентите, подготовката и провеждането на държавни изпити; внедряване на иновационни методи на преподаване (казуси, проблеми и проекти от практиката, онлайн форми за обучение и екипна работа, видео лекции, онлайн семинари).

Тези важни предизвикателства и потребности изискват въвеждането на системни мерки и ефективни механизми в ясно идентифицирани приоритетни направления.

ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ ПО ВСЯКА ОТ ЦЕЛИТЕ:

1.1. Утвърждаване на компетентностния подход като приоритетен при разработването и реализирането на учебните планове и програми по 3.9. Туризъм.

1.2. Засилване на обучението по съвременни дигитални технологии и на междудисциплинарните връзки в учебните планове и програми.

1.3. Проучване на възможностите за осъществяване на дуално обучение на студентите в ПН 3.9. Туризъм.

1.4. Засилване на сътрудничеството на МВБУ с други висши училища, бизнеса, професионални организации и държавни институции при обсъждането на учебните планове и програми, практическата подготовка и кариерното ориентиране на студентите в професионално направление 3.9. Туризъм.

2.1. Усъвършенстване на стандартите за качествено обучение в съответствие с европейския опит и традиции и в съответствие с изискванията на съвременното туристическо обслужване.

2.2. Обогатяване на материалната база и увеличаване на финансовите ресурси, позволяващи използването на високо развити образователни и изследователски технологии в преподаването и научните изследвания в ПН 3.9. Туризъм.

2.3. Използване на образователни форми, методи и технологии, съобразени с особеностите на обучаваната генерация студенти.

3.1. Повишаване на ефективността на вътрешната система за управление на качеството на предлаганото обучение, провежданите научни изследвания и развитието на академичния състав.

3.2. Осигуряване на финансово ефективна образователна дейност с високо качество.

4.1. Изграждане на реално функциониращи мрежи с български и чуждестранни висши училища въз основа на съвместно изпълнявани дейности.

4.2. Интернационализиране на социалната и образователната среда в МВБУ.

4.3. Насърчаване на входящата и изходящата мобилност на преподавателите, студентите, докторантите в ПН 3.9. Туризъм.

4.4. Подобряване и оптимизиране на обучението на чуждестранни студенти на английски език по програмата за студентска мобилност Еразъм+.

4.5. Създаване на престижен имидж на професионалното направление в чужбина. 5.1. Създаване на по-добро възрастово съответствие между преподаватели и студенти чрез привличане на повече млади хора за преподаватели.

5.1. Създаване на условия за повишаване на преподавателските компетенции и изследователския капацитет на преподавателите с фокус върху по-младите от тях. 5.3. Създаване на още по-добри условия за работа и заплащане.

5.2. Привличане на изявени професионалисти от туристическия бизнес за изнасяне на демонстрационни лекции и семинари пред студентите.

6.1. Стимулиране на научно-изследователската дейност в професионалното направление.

6.2. Подобряване на организацията на научно-изследователската работа.

7.1. Създаване на система за регулярно актуализиране на учебното съдържание в съответствие с най-новите постижения на науката и технологиите, както и изискванията на пазара на труда.

7.2. Активизиране на партньорството на МВБУ с работодателите от туристическия бранш, средните училища и други подходящи институции и организации в образователната дейност и различните форми на продължаващото обучение.

7.3. Активизиране на партньорството на училището с частни и публични туристически организации при провеждането на научни изследвания.

8.1. Повишаване на акредитационния статус на професионалното направление 3.9. Туризъм, както и на резултатите от други форми на външно оценяване.

8.2. Развиване на сътрудничество с други висши училища от страната и споделяне на общи ресурси за обучение и научни изследвания в областта на туризма.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ И ПРЕПОРЪЧИТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ

- Проучване на възможностите за разработване и въвеждане на нови магистърски програми, вкл. на чужд език;
- Постоянно актуализиране на учебните планове и програми, според разписаните вътрешни правила на МВБУ и съобразно тенденциите на пазара на труда и развитието на технологиите;
- Проучване на възможностите за разработване на курсове и програми за продължаващо обучение (следдипломна квалификация);

- Проследяване на професионалната реализация на завършилите и поддържане на връзка с възпитаниците на професионалното направление - разширяване на базата данни „Алумни“ и активно използване на социалните мрежи
- Ангажиране на студентите в изпълнението на самостоятелни и екипни задачи в рамките на обучителния процес;
- Решаване на практически казуси от сферата на туризма в процеса на обучение;
- Включване на студентите в реални изследователски проекти;
- Привличане на водещи експерти в туризма за запознаване на студентите с актуалното състояние и тенденциите в различните сектори на туризма;
- Активно сътрудничество с бивши студенти на катедрата, които имат успешна реализация в туризма;
- Организиране на посещения на туристически фирми и организации – хотелски комплекси, туристически агенции, туристически атракции, ТИЦ, туристически организации и др.;
- Обезпечаване на дисциплините с учебници, учебни помагала и/или електронни ресурси, изготвени от преподаватели в направлението;
- Засилване използването на онлайн библиотеки и дигитални ресурси; Допълване на текстово-базираните учебни материали с визуални и звукови материали;
- Обучение на преподавателския състав за използване на ИИ в образователната и научно-изследователската дейност при спазване на високи етични стандарти и стандарти за качество;
- Осигуряване на възможности за включване на преподавателите в езикови курсове, курсове за използване на специализиран софтуер и др.
- Участие в проектни екипи с други висши учебни заведения и БАН за съвместни научни изследвания и публикации, в рамките на приетите национални научни програми;
- Включване в национални и международни научни и практико-приложни проекти в областта на туризма, финансирани от ЕС и други донори, вкл. изготвяне на стратегически документи за развитие на туризма на национално, регионално и местно ниво;

- Разширяване на участието на преподавателите в национални и международни научни мрежи, насочени към интердисциплинарни изследвания и практико-приложни резултати;
- Включване на студенти и докторанти в научно-изследователските проекти;
- Насърчаване и финансиране участието на преподавателския състав в национални и международни научни форуми, конференции и семинари, експертни работни групи, специализирани комисии, публични дискусии и обществени обсъждания по значими и актуални за туризма теми и проблеми.
- Публикуване в реферирани и индексирани издания; публикуване на чужд език;
- Обучение, насърчаване и подпомагане на преподавателския състав по отношение изискванията към академичното писане и публикационния процес в авторитетни международни научни издания;

ОРГАНИЗАЦИЯ И КОНТРОЛ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТРАТЕГИЯТА

Въз основа на стратегията за развитие и с помощта на академичния състав в ПН 3.9. Туризъм, Ректорът на МВБУ разработва мандатна програма за нейното изпълнение с конкретни цели, мерки и показатели. Оперативната дейност по изпълнението на мандатната програма се осъществява от Ректора. Ректорът подготвя документи и предложения за промени във вътрешни нормативни актове, дейности и структури за изпълнението на мандатната програма, които представя за разглеждане и одобрение от Общността на учредителите, Президента и Академичния съвет, включително и за нейното актуализиране.

Президентът на МВБУ контролира изпълнението на стратегията и при необходимост, прави предложения пред Общността на учредителите за нейното актуализиране. Контролът по изпълнението на мандатната програма се осъществява оперативно от Президента на училището, а цялостно – от Общността на учредителите. Общността на учредителите ежегодно разглежда и приема отчетите на Ректора.

Международно Висше Бизнес Училище
International Business School

Международно висше бизнес училище
Ботевград 2140
ул. Гурко 14
тел: +359 (0)723 688 12
факс: +359 (0)723 688 13
e-mail: info@ibsedu.bg

Център за дистанционно обучение
София
Ул. Винсент ван Гог 7
тел : +359 (0)2 400 1630
+359 (0)2 400 1631
e-mail: doinfo@ibsedu.bg